

SZIMBIÓZIS NAPOK 2015

PROGRAM

2015. április 24–25.

Helyszín: Fogasház, Bp. VII. ker. Akácfa u. 51.

<http://szimbiozisnapok.antroport.hu>

Részletes program

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

BEKÖSZÖNTŐ

Jubilál a **Szimbiózis Napok** kulturális antropológiai fesztivál: idén immár tizedik alkalommal rendezzük meg április 24–25-én a Fogasházban. Az érdeklődők változatos programokon keresztül ismerkedhetnek meg távoli népek és közelünkben élő közösségek tárgyi és szellemi kultúrájával: életmódjával, tudáskincsével, művészetével, meséivel, játékaival. Sokféle előadás, kerekasztal-beszélgetés, alkotóműhely, fotókiállítás, film, zene és tánc várja az érdeklődőket.

Ízelítő a témákból: szimbolikus tájak, változó társadalmak – változó rítusok, Thaiföld, Tibet, Közép-Ázsia világa, a szent és a profán balinéz tánc, a hindu és a buddhista halálkép, keleti, védikus és nyugati szépségideál, spirituális identitás, álomidő és történetek Ausztráliából, Erdély kicsiben, mesék, mítoszok, alternatív közösségek, közösségi alternatívák: értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században (hipszterek, hard-core punkok, ökofalusiak, városi kisközösségek, New Age, vallási megújulási mozgalmak tagjai, demoscenerek, online szerepjátékosok), sorskérdések: az ember és tragédiája, mindennapok hősei, nemi szerepek és hierarchia, outsider art, migrációkutatás, migránsok, részvételi akciókutatás, mentális térképezés, modernkori rabszolgaság, testszimbolika műhely, nyugati és alternatív orvoslás, a JátékosLét(ezés) élményében, Világpark és Survival Game.

A fesztivál az ismeretterjesztés és a sajátélményű programokon túl célul tűzi ki, hogy a jelenkori társadalmi, kulturális környezet jelenségeire és eseményeire reflektáljon, azokról értelmező módon beszéljen. Különös figyelemmel fordul a változások, az új jelenségek felfedezése, értelmezése felé.

A témafeldolgozáshoz, a felvetett kérdések megvitatásához a fesztivál – a szervezők szándéka szerint, illetve a felvetett témákból adódóan szinte természetes módon – bevonja a határ- és rokon tudományterületek, valamint a média, a művészeti és civil szféra képviselőit is, hogy találkozási lehetőséget biztosítson számukra, és a különböző megközelítések bemutatásával, az azokra való reflektálással valami több szülessen meg.

Sok felfedezést, izgalmas együttgondolkodást és kellemes időtöltést kívánnak a fesztivál szervezői!

2015. április 24. PÉNTEK

Programjaink pénteken 13:30 órakor kezdődnek. Kapunyitás: 13:10-kor.

Az **Udvar** szép időben **nyitott**, rossz időben **fedett**.

Péntek 13:30 órától **Kiállítások** – a Fogasház több pontján

Kézműves műhelyek | Interaktív művészeti foglalkozások | Játék- és mesesarok

Péntek 13:30–14:30 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Vámosszabadi menekülttábori életképek – egy projekt margójára

2015 tavaszán az Artemisszió Alapítvány és a Palantír Film Alapítvány a Vámosszabadiban lévő menekülttáborban szabadidős tevékenységet tart az ott ideiglenesen vagy hosszabb ideig tartózkodó menekültek számára. A tábor a falutól és Győr városától is kieső, a magyar–szlovák határhoz közel eső régi katonai épületben került kialakításra. Külön világot képvisel, és lakói megannyi kultúrából érkeztek ide. Afgánok, szírek, afrikaiak, koszovóiak – családostól, illetve egyedülálló férfiak és nők. Nem mindenki szeretne Magyarországon maradni, jobbára átmeneti helyzetnek tekintik a tábori létet. Maroknyi csapatunk kéthetente látogat el a táborba, hogy megtörjünk azt a mindennapi rituálét, amit az étkezések és a Győrbe induló busz menetrendjéhez való igazodás jelent. Magyar nyelvet tanítunk, gyerekfoglalkozásokat tartunk, filmet vetítünk és igyekszünk az életükbe vidámságot vinni. A Szimbiózis Napokon a hétköznapi emberek számára ismeretlen világot szeretnénk megmutatni a táborban készült fotókon keresztül és beszélgetni arról, hogy milyen sorsokkal, helyzetekkel találkozunk munkánk során.

A beszélgetésben részt vesznek az *Artemisszió Alapítvány* és a *Palantír Film Alapítvány* munkatársai, valamint az önkéntesek.

Péntek 14:00–15:30 -- Kék terem (emelet)

Történeti anizs

A szekció a Dualizmus, az 1910-es évek és a Kádár-korszak Magyarországra kalauzolja el az érdeklődőket.

Fiume olaszága és a központi kormány centralizációs törekvései a Dualizmus korában

Ordasi Ágnes (a Károli Gáspár Református Egyetem Történettudományi Doktori Iskolájának hallgatója)

Az előadás a dualizmus kori Magyarország egyetlen tengeri kikötővárosa, Fiume társadalmi és politikai konfliktusait mutatja be. Részletesen kitér a városban élő horvát, olasz és magyar elemek viszonyára: az együttélés feltételeire és problémáira, s arra, hogy a többnemzetiségű, de olasz kultúrájú és a magyar közigazgatás alá tartozó város hogyan és milyen eszközökkel állhatott ki saját érdekeiért a központosító magyar kormány törekvéseivel szemben.

A magyar Kékszakáll, Kiss Béla

Trádler Henrietta (ELTE BTK Gazdaság és Társadalomtörténeti Tanszék, 1. éves MA hallgató)

Gyermekkorunk jól ismert alakja, a kékszakállú herceg, a 19–20. század fordulóján életre kelt Kiss Béla cinkotai bádogos személyében. Az 1916-ban „magyar Kékszakáll”-ként elhíresült bádogos meggyilkolt „feleségeit” hét nagy bádoghordóban helyezte örök nyugalomra. A korabeli média azonnal felkapta a korántsem mindennapi esetet. Előadásom a cinkotai sorozatgyilkosról szól, aki mint antihős jelenik meg a sajtó és a ponyvák hasábjain.

„Még nem ipari munkás, de már nem is régi falusi szemléletű” – Ingázók a Kádár-korszakban
Kisórsi Zsófia (ELTE BTK Új- és Jelenkori Magyar Történeti Tanszék, Modernkori magyar történelem MA)

A Kádár-korszak ingázói speciális, a városi születésű kollégáiktól eltérő létforma szerint éltek hétköznapjaikat. Köztes – egyszerre falusi és városi – létállapotuk kutatása az államszocializmus időszakában kiemelt szerepet kapott. A történettudomány mellett számos más tudományág, többek között a demográfia, földrajz, néprajz, pszichológia, statisztika, szociológia, településtudomány vizsgálta életüket. Előadásomban azt mutatom be, hogy az említett tudományágak képviselői és az országos sajtó (Népszabadság, Szabad Föld) miben ragadta meg a köztes létállapot főbb jellemzőit: Hogyan ábrázolta a bejárók utazását, munkabírását, mentalitását, szabadidő-eltöltési formáit? Célom rámutatni, hogy a társtudományok eredményei mennyire hatottak egymásra és az általuk közvetített ingázó-képet milyen mértékben befolyásolták a gazdaságirányításban végbement főbb változások.

Péntek 14:15–14:45 -- Liebling (földszint)

„Erdély kicsiben”

A kolozsiak együttélését befolyásoló jelentősebb kulturális tényezők

Az időközi kutatási beszámolóban egy, a Mezőség peremvidékén elhelyezkedő négy nyelvű, hétfelekezettű falu etnikumközi viszonyairól számolok be, kitérve az állomásozó terepmunka adta kutatói kihívásokra is. Az előadás a kultúra olyan aspektusaira kíván reflektálni röviden, mint az egyház, az iskolai oktatás, térhasználat, elvándorlás vagy az együttélés emlékezete. Bemutatja, milyen újabb tendenciák formálják e rendkívül heterogén település együttélését.

Előadó: *Győri Tamás* (doktorandusz, kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem)

Péntek 14:30–18:15 -- LÄRM | fekete terem (emelet)

Az ember és tragédiája

Előadások és beszélgetés az emberi sors tragikus mivoltáról személyes élettörténeteken keresztül

Martin Heidegger azt írta, hogy „Az ember nem a létezők ura, hanem a lét pásztora”. A filozófus szavainak igazságára utalva a szekció résztvevői tragikus emberi sorsokat és az emberlét egy-egy traumaként átélt eseményét mutatják be mind az egyén, mind a közösség szintjén, és megoldásokat vázolnak fel a sors „okozta” viszontagságok emberhez méltó megoldására.

A szekciót és a beszélgetéseket *Demeter Márton* (KRE) vezeti.

A szekció szervezője: *Tóth Judit Gabriella* (BCE Társadalmi Kommunikáció Doktori Iskola, TKDI).

Előadások:

1. **András Hanga** (BCE TKDI): **Kisebbségi sors saját országban: románként lenni Székelyföldön**
2. **Ilyés Zoltán** (ME BTK): **Stigmaváltások, köztesség, magány egy székelyföldi görög katolikus pap életében**
3. **Iványi Márton** (BCE TKDI): **Tragikus sorsok: A disszensz vélemény állami üldözése világszerte**
4. **Tóth Eszter Zsófia** (VERITAS Történetkutató Intézet): **A második világháború emlékezete egyéni életutakban**
5. **Kovács Gábor** (Független Kutató): **Auschwitz. Szétváló sorsok**
6. **Czingel Szilvia** (Centropa Alapítvány): **A pokol polgármestere**
7. **Tóth Judit Gabriella** (BCE TKDI): **A halál fája**
8. **Simon Erzsébet** (PPKE): **Teleki Andor és az 1937-es Párizsi Világkiállítás**
9. **Csorba Zsuzsanna** (BCE TKDI): **Öncélú játék vagy tudatos jövőformálás – A startupok társadalmi hasznossága**

- Az előadások absztraktjai itt olvashatók: [Az ember és tragédiája](#)

Péntek 14:45–15:45 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Szitá és Barbie: a női szépségideál „keleten” és „nyugaton”

A védikus és a „nyugati” női szépségideál összevetése

Milyen a női szépségideál Indiában és milyen nálunk? Mi határozza meg a két egymástól eltérő szépségideál kialakulását, és milyen céllal? Hogyan és mire használja egy védikus kultúrát követő nő a szépségét? Előadásom többek között a felsorolt kérdések megválaszolására vállalkozik, a nőiesség fogalmát egy szélesebb perspektívába helyezve.

Előadó: *Sipőcz Diána Gizella* kulturális antropológus.

Péntek 15:00–16:30 -- Szimbiózis terem (emelet, gang)

Időtlen rabszolgaság? – interaktív előadás

A törvények tiltják a rabszolgaságot, mégis létezik. Globálisan 36 millió, Magyarországon mintegy 36 ezer ember él áldozatként. Az *Anthropolis Egyesület* a hazai és nemzetközi szakirodalmon nyugvó ún. fogalmi térkép és a témában megjelent új kiadványának bemutatásával járul hozzá a **modernkori rabszolgaság** komplex jelenségének értelmezéséhez, betekintést nyújtva az áldozatok személyes történeteibe.

Előadó: *Mibalkó Viktória*.

<http://www.anthropolis.hu>

Péntek 15:00–17:00 -- Liebling (földszint)

Mentális térképezés – magyar, szlovák és közép-európai kitekintésben

Interaktív szekció

Ma a mentális térképezés annak tudománya, hogy miként észleljük a földrajzi környezetünket. A magyarországi közönségnek elsősorban Edward T. Hall proxemika fogalma vagy Cséfalvay Zoltán szakkönyvei jutnak az eszébe, de természetesen ezen a területen sem állt meg az élet.

Az interdiszciplináris terület előadói között lesz geográfus, szociológus, környezetpszichológus és (természetesen) antropológus egyaránt.

Az interaktív szakaszban mentális térképezést folytatunk a közönség bevonásával.

Előadások:

1. **Düll Andrea** (környezetpszichológus, ELTE PPK)
és PhD hallgatói, **Brózik Péter, Keszei Barbara** (ELTE PPK): **A Blaha**
2. **Izsák Éva** (geográfus, ELTE TTK)
és PhD hallgatói, **Csèbi Mark, Vajas Akos, Vanyúr Blanka** (ELTE TTK): **Szimbolikus tájak**
3. **Pásztor Gyöngyi** (szociológus, BBTE, Kolozsvár): **Mentális térképezés falukutatások során**
4. **Letenyei László** (antropológus, BCE): **A Mental Map Editor c. szoftver**
5. **Morauszki András** (szociológus, MTA TK Kisebbségkutató Intézet): **Mennyire hasznos számunkra a szomszéd ország? Egy szlovák-magyar kérdőíves vizsgálat első eredményei**

Péntek 15:45–16:15 -- Kék terem (emelet)

Látó és látássérült gyermekek térhasználata

Látó és látássérült gyermekek közös térhasználata, az inkluzív játszótér kialakításának megalapozottsága, illetve hatásainak bemutatása 2014-es kutatásom alapján.

Előadó: *Lendvai Lilla* (az ELTE PPK Pszichológiai Doktori Iskola „Szocializáció és társadalmi folyamatok” program hallgatója).

Péntek 16:00–18:00 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Mindennapok hősei

Ebben a témablokkban a „modern mitológiákban” is szerepet játszó egyik fontos mítosztípusnak, a hősmítosznak mai forrásvidékeit és egyes megjelenési formáit járjuk körül a saját társadalom kulturális antropológiai kutatásának módszereivel, a mai társadalom különböző kulturális közegeiben.

Ha hősokeket keresünk mai világunkban, nem is olyan nehéz rájuk találni. Persze főleg akkor, ha nyitva hagyjuk a fogalom jelentését többféle értelmezés felé. Mert találni ma is hősokeket, legendás figurákat a klasszikus értelemben is; megfeleltethetők a „hős” fogalomnak olyan személyek is, akik csak egy szűkebb közösség szemében, s talán csak ideig-óráig lehetnek „hősök”, ám amíg azok, ők is „mitizálhatók”. Hősokeként fedezhetjük fel környezetünkben a mainstreamtől különböző utat választó, de valamiben nagyhatású példát adó férfiakat és nőket; és egy hétköznapi kor adekvát hősokeit lelhetjük fel olyanok között is, akiket hétköznapi tevékenységek tesznek hősokké. Szembesítjük e hőstípusokat, és közösen gondolkodunk el azon, hogyan és mire használhatjuk ma a „hős” sokszor devalválódottnak érzett fogalmát.

A szekció előadásai:

1. **Az „Alternatív életstratégiák” c. könyv bemutatója** (videorészletekkel)
A könyv szerzői: *Kapitány Ágnes* és *Kapitány Gábor*. A könyvet bemutatója: *Acsády Judit* (MTA TK SZI).
A bemutatóhoz kapcsolódóan rövid interjúrészleteket vetítünk.
2. **Povedák István** (MTA – SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport): **Ilyen az én papom, az én szerzetesem.**
Vallástudományi kalandozás a pap, mint hétköznapi hős koncepciójától a celebpopokig
3. **Fiáth Titanilla** (ELTE TáTK Szociológiai Doktori Iskola, Interdiszciplináris Doktori Program):
Börtönbátlványok tündöklése és bukása
4. **Szabó (Sipos) Júlia** (ELTE TáTK, Szociológiai Doktori Iskola, Interdiszciplináris Doktori Program):
„Anya nadrágban” – egy szokatlan család szokatlan élete

A szekció szervezője és moderátora: *Kapitány Ágnes* és *Kapitány Gábor* (MTA TK SZI, MOME).

Péntek 16:30–18:00 -- Kék terem (emelet)

Nemi szerepek, hierarchia és szocializáció roma/cigány közösségekben

A szekcióban egy magyarországi és egy romániai kulturális antropológiai terepmunka eredményeit mutatjuk be, utána beszélgetésre invitáljuk az érdeklődőket. Kutatásunk során roma/cigány közösségekben vizsgáltuk a női szerepeket és a nemi szocializáció kérdésköreit. A két előadás fő hívószavai: a női szerepek, a munkavégzés, a tisztaság, a nevelés és a férfi–női világok kapcsolata.

Előadók: *Bakó Boglárka* (ELTE TáTK) és
Pálos Dóra kulturális antropológus, pszichológus (ELTE PPK).

Péntek 16:45–18:15 -- Szimbiózis terem (emelet, gang)

Változó társadalmak – változó rítusok

A rítusok, szertartások jelentős változásokon mennek át szerte a világban. Ennek az egyik leggyakoribb oka, hogy kifeslik mögülük az a társadalmi, vallási konstelláció, amelyben értelmet kaptak. Ha mégis megmaradnak, akkor sok esetben az ünnepeket lehet valami MÁS célra is használni, ami az új konstellációban értelmet nyer.

A **kerekasztal-beszélgetés**en részt vevő kutatók Európán kívüli terepmunkát végeztek. Bemutadják, milyen formában maradtak fel ősi táncok, rítusok (ünnepek) napjainkban: Hogy néztek ki régebben, milyen átalakuláson mentek át, mit tudtak megőrizni napjainkig?

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői: *Leichtman Erna* (Srí Lanka), *Jasper Kata* (Egyiptom), *Mészáros Csaba* (Jakutia, Északkelet-Szibéria), *Dzjenovszkij Zsófia* (Új-Mexikó, USA).

Péntek 18:15–19:45 - Kék terem (emelet)

Kisközösségek Átalakulásban

A helyi közösségekben rejlő erők mozgósításának útjai – bemutatás és kötetlen beszélgetés

A beszélgetés alapját a Védegylet Egyesület és a Profilantrop Egyesület „Kisközösségek Átalakulásban” című projektje adja.

„Az Átalakulás egy óriási társadalmi kísérlet. Nem tudjuk, hogy sikerül-e, de az biztos, hogy ha a kormányokra várunk, akkor késő lesz. Ha egyénileg cselekszünk, az kevés lesz. De ha közösségként lépünk fel, lehet, hogy elég lesz, még épp időben.” (Transition Towns Network)

A szekció programja:

- A Kisközösségek Átalakulásban (KKA) program, az Átalakulás mozgalom és módszer bemutatása – *Mester Attila, Mester Zsuzsa*
- Bemutatkozik néhány közösség: Grundkert, Soroksár – Józszomszédok
- Találkozások színterei – személyes történetek, tapasztalatok
- Álmódosítás/tervezés – 2020 van
- Kisközösségek egy nagyobb közösségben – közösséggé formálódás lokális szinten, illetve nagyobb közösséggé a programon belül
- Fotó- és filmvetítés

<http://kozossegek.atalakulo.hu> ▪ <https://www.facebook.com/KKAKiskozossegekatalakulasban>

Péntek 18:15–20:00 - Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

A migráció kutatásának tétje

Kerekasztal-beszélgetés a migráció kulturális antropológiai kutatásának lehetőségeiről

Résztevők: *Beck Fanni, Imrényi Zsófia, Mikes Hanna, Papp Richárd, Tesfay Sába* (ELTE TáTK), valamint meghívott migráns vendégeink.

A program során körüljárjuk a migráció kulturális antropológiai kutatásának sajátosságait, a migráció megélt jelentéstartalmi feltárásának és továbbadásának fontosságát, valamint az ezekhez kapcsolódó társadalmi felelősségvállalás következményeit és etikai dilemmáit. Szeretnénk a beszélgetésbe bevonni olyan fiatal migránsokat is, akik személyes tapasztalataik, gondolataik tükrében beszélnek a migráció mai, magyarországi realitásairól. Velük és a hallgatóság bevonásával szeretnénk továbbgondolni a migráció kutatásának és kutatásaink alkalmazhatóságának kihívásait és tétjét.

Célunk, hogy a beszélgetés során a meghívott bevándorlók számára releváns témák is terítékre kerüljenek. Amellett, hogy kérdéseinkkel törekszünk megismerni itt szerzett tapasztalataikat, a vándorlásaik történetét és hogy milyen képet alkottak a magyarokról, az őket érintő rendelkezéseikről, illetve ez utóbbi milyen hatással van itteni életükre, lehetőséget akarunk adni arra is, hogy ők is megfogalmazhassák kérdéseiket a közönség felé.

Péntek 18:30 után - Alkotóműhely (Zöld terem, földszint)

Kiállítás az elkészült alkotásokból

Péntek 18:30–20:15 -- LÄRM | fekete terem (emelet)



Világpark

Beszélgetés a bevándorlók közösségeiről a Palantír Filmműhely legújabb filmje kapcsán

A Műhelyben készült film a különböző kultúrák közötti párbeszédet kívánja elősegíteni. A *Világpark* egy nemzetközi csapatot követ végig 3 hónapon keresztül, de tulajdonképpen rólunk mesél. Ahogy együtt élünk, ki-ki a saját kultúrája által meghatározott világában, és mind Magyarországon.

Volt egyszer Hanna, aki ukrán, és volt Rita, aki orosz. Aztán Enki, a mongol ügyvéd, Frank, az afrikai filmszínész és bártulajdonos, Javier, a hegyek szerelmese Peruból (egyébként Pilisborosjenőn lakik), és végül Lucy, aki romáknak ad munkavállalási tanácsokat. Ő kubai. A kérdés, mihez kezdenek együtt Budapesten?

Egy cél érdekében fogtunk össze, hogy létrehozzunk egy sportfesztivált, csupa hagyományos játékkal, színességgel, versennyel.

A vetítés után az alkotókkal és a szereplőkkel beszélgetünk és játszunk is.

<https://www.facebook.com/vilagpark>

Péntek 18:30–20:00 -- Szimbiózis terem (emelet, gang)

„Romák ellen elkövetett gyilkosságsorozat hatása a roma identitásra”

Beszélgetés egy friss kutatásról

A Magyar Progresszív Intézet és a Political Capital friss kutatása annak feltérképezésére irányult, hogy milyen hatással volt a romák ellen elkövetett gyilkosságsorozat a „roma identitásra”. A kutatás eredményeiről, a kutatási módszerről, az azt kiváltó folyamatokról és a továbbgondolás lehetőségéről beszélgetünk a kutatást vezető Magyar Kornéliával.

Meghívott vendég: *Magyar Kornélia* (Magyar Progresszív Intézet).

Beszélgetőtárs: *Pálos Dóra*, kulturális antropológus, pszichológus (ELTE PPK).

ESTI PROGRAMOK – a Fogasház szervezésében

Részletek: <https://www.facebook.com/fogashaz>

2015. ÁPRILIS 25. SZOMBAT

Programjaink 13 órakor kezdődnek. Kapunyitás: 12:30-kor.

Az **Udvar** szép időben **nyitott**, rossz időben **fedett**.

Szombat 13 órától Kiállítások | Alkotóműhelyek | Játéksarok | Népek meséi, mítoszai

Szombat 13:00–13:55 - Szimbiózis terem (emelet, gang)

Open Doors Youth Voices 2015

Interaktív tárlatvezetés, vetítés és beszélgetés a médiatréning résztvevőivel

Az *Open Doors Hungary* egy művészeti projekt, amely az országba felnőtt kísérő nélkül érkezett menekült és menedékkérő fiatalok számára állít komplex programot a vizuális kommunikáció, az építészet és a design eszközeivel. Programunk célja, hogy a menekült fiatalok sikerrel illeszkedjenek be a magyar társadalomba, önkifejezési eszközeik és minőségi kapcsolataik fejlődjenek.

2014 őszén az Adobe Foundation támogatásával, az *Adobe Youth Voices* program keretében médiatréninget indítottunk menekült fiatalok és magyar középiskolások részvételével.

A fiatalok szakmai mentorok segítségével közösen hoztak létre animációt, kisfilmet, interaktív plakátot és fotósorozatot egy-egy általuk megfogalmazott téma kapcsán. Az egy hónapos munka során a fiatalok beszélgethettek identitásukról, származásukról és céljaikról, keresték a közös pontot, hogy megfogalmazhassák közös üzenetüket. Munkájuk lenyomata egy kiállítás lett, melynek ígérete motiválta a munka eredményességét, és lehetőséget adott arra, hogy a fiatalok üzenete másokhoz is elérjen.

Ízelítő a 2014-es anyagokból:

- „Utazz velünk!” – animációs film menekült és magyar fiatalok valós és fiktív utazásélményéről
- Érzed – zenei videoklip
- Találkozások – fotósorozatok két ember fiktív találkozásáról
- „Ki vagyok én?” – interaktív tábla az identitás témájában



Szombat 13:00–16:00 - Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Alternatív közösségek, közösségi alternatívák

Értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században

A *PTE BTK Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszékén* alakult kutatócsoport bemutatkozása: **hipszterek, hard-core punkok, New Age-esek, vallási megújulási mozgalom-tagok, demoscenerek és online szerepjátékosok** rendkívül színes világából igyekszünk feltárni a 21. századi közösségi alternatívákat és azok kulturális antropológiai értelmezési lehetőségeit. Szakmai előadások keretében bemutatjuk, hogy mit tudunk meg az általunk vizsgált csoportokról, azok működéséről, értékrendjéről és életmódjáról. Az előadások után várjuk a kérdéseket, szeretnénk a nézőkkel beszélgetni.

1. **Farkas Judit:** Alternatív közösségek, közösségi alternatívák – értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században. **Felvezető**
2. **Vásárhelyi Ágnes:** **Underground hálózatok** – közösségalkotás a magyar hardcore punk színtéren
3. **Szigeti Eszter:** **Hipszter etimológia**
4. **Hajba Gergő:** **Retrocomputer és demoscene** – a számítógép mint szimbólum és értelmezési lehetőségei
5. **Bakos Áron:** **Egy játék, ami nem játék.** Közösség és kötelezettség egy online szerepjátékban
6. **Csáji László Koppány:** **Egy kortárs népi próféta** („dénés Próféta”) **vallási mozgalma** a Kárpát-medencében

- Az előadások absztraktjai itt olvashatók: [Alternatív közösségek, közösségi alternatívák](#)

Szombat 13:00–16:30 -- LÄRM | fekete terem (emelet)

A JátékosLét(ezés) élményében

A „JátékosLét(ezés) élményében” program keretei között a *JátékosLét Kutatóközpont* egy olyan korszerű és izgalmas kezdeményezést kíván elindítani, amelyben a különböző játékos közösségek és szervezetek megismerhetik egymás céljait és tevékenységeit, valamint a játékos gondolkodás és szemlélet értékeit közösen mutathatják be az érdeklődőknek. A rövid **villámelőadásokat** folyamatosan színesítik a **tematikus blokkok** közötti **kvízzjátékok** és a helyszínen játszható, különféle **táblás és kreatív játékok** is.

- **Részletes program** a következő oldalon olvasható. [A JátékosLét\(ezés\) élményében](#)

Szombat 13:30–15:00 -- Liebling (földszint)

Hol kapcsolódik a mese fonala a világháléhoz?

Mesékkal illusztrált kötetlen beszélgetés a mesélés szokásáról, a mesemondás változásairól, a mese fontosságáról és a mesék szeretetéről.

Résztevők: az „*Abol a madár sem jár*” Mesemondó Kör mesélői. ▪ Moderátor: *Schiller Katalin*.

Szombat 13:30–14:00 -- Kék terem (emelet)

Elektromágneses terek a gyógyításban

Evidencián alapuló gyógyítás és a pulzáló elektromágneses tér terápiák alkalmazása.

Előadó: *Simon András* (SE ETK).

>>> [Részletek a honlapon.](#)

Szombat 14:00–15:00 -- Szimbiózis terem (emelet, gang)

Szent és profán balinéz tánc (táncelőadással)

A balinéz tánc elbűvölő mozdulatai, a ruhák, a díszek, a gamellán hangja, a frangepáni virág illata, mind-mind a balinéz tánc látható részei, de ezen kívül van még egy rejtett dimenzió, ami csak az Istenek és a beavatottak számára látható.

Az előadók korábban balinéz tánc ösztöndíjasok voltak, az előadást saját élményeikkel fűszerezik meg. Továbbá Irda Risdiarti indonéz táncművésznő tart balinéz táncbemutatót.

Előadók: *Irda Risdiarti, Voinea Petra, Sipőcz Diána Gizella*.

Szombat 14:25–15:45 -- Kék terem (emelet)

Testszimbolika műhely

Milyen személyes és kulturális szimbolikus tartalmakkal ruházzuk fel testünket?

Testünk személyes és kulturális szimbólumok tárháza: testrészeink zsigereiben emlékeket, asszociációkat raktározunk el. Műhelyünk során ezeket a tartalmakat hozzuk felszínre és beszéljük meg, valamint egy rövid előadás keretében néhány kulturális különbségre is kitérünk.

A műhelyt vezeti: *dr. Tibanyi Benedek T.* (általános orvos, fókusztréner, jógaoktató) és

Zörgő Szilvia (kulturális antropológus).

Jelentkezés: A műhelyre előzetes jelentkezés szükséges. Jelentkezni a helyszínen, az Infopultban lehet. (A résztvevők max. száma: 20 fő.)

Szombat 13:00–16:30 - LÄRM | fekete terem (emelet)

A JátékosLét(ezés) élményében

A „JátékosLét(ezés) élményében” program keretei között a JátékosLét Kutatóközpont egy olyan korszerű és izgalmas kezdeményezést kíván elindítani, amelyben a különböző játékos közösségek és szervezetek megismerhetik egymás céljait és tevékenységeit, valamint a játékos gondolkodás és szemlélet értékeit közösen mutathatják be az érdeklődőknek.

A JátékosLét Kutatóközpontról: <http://www.jatekoslet.hu/page.php?26>

13:00–13:40 - A „Játékos Létezés” missziója Magyarországon

A program nyitó blokkjában a játékos szemlélet és a játékosított (gamifikált) megoldások elterjesztését célzó JátékosLét Kutatóközpont, valamint a hazai társasjáték kultúrában meghatározó Gémklub mutatkozik be.

1. Köszöntő – Fromann Richárd (JátékosLét Kutatóközpont, alapító vezető)
2. A JátékosLét Kutatóközpont céljai és szakmai munkássága – Damsa Andrei (JátékosLét Kutatóközpont, szakmai vezető)
3. JátékosLét Oktatási Program – Zakariás Péter (JátékosLét Kutatóközpont, oktatási koordinátor)
4. A Gémklub 29 évének villám-története – Aczél Zoltán (Gémklub, alapító vezető)

13:40–15:20 - 1. JÁTÉK: Társasozzunk a Gémklub táblás játékaival!

Az első játékblokkban elmerülhetsz a Gémklub (www.gemklub.hu) nemzetközileg is elismert, díjnyertes társasjátékaiban. A játék(ok)kal párhuzamosan tovább folynak az előadások a nagyteremben.

13:40–15:20 - Játékokkal és játékosítással az életünk jobbitásáért

Ebben a szekcióban – rövid villámelőadások keretében – különböző, játékokkal és a játékok felhasználásával foglalkozó szakemberek és szervezetek mutatják be saját céljaikat, munkásságukat és eredményeiket. A gyors prezentációk után az érdeklődő közönség interaktívan is bekapcsolódhat a diskurzusba, sőt – az előadásokon elhangzottak alapján – kvízzjátékban is részt vehet.

1. A játék gyakorlati haszna a mindennapokban – Szatmári Elemér (Orihalkon)
2. A konzervatív játékosítás a gyakorlatban – Fekete Zsombor (Abagil Kft.)
3. Mindspace / Mind the game – Zsargó Szilvia (MindSpace Nonprofit Kft.)
4. Híd a valóság és a virtuális világ között – Musicz Péter (Mistory Game)
5. Hadijátékok: évezredes játékosítási tapasztalatok és mai alkalmazásuk a rendvédelmi tisztképzésben
– Dr. Székely Zoltán (ARES projekt)
6. Játszva matekozni, matekozva játszani! – SAXON Szász János (PolyUniverzum Kft.)
7. Egy sport a matematika és a pedagógia összefüggésében – Székely Penge Pál, D20 Alapítvány (DartsMatek)
8. A Játékelmélet, annak magyar Nobel-díjasa és visszahatása a játékra és társadalomra – Pálffy László
matematikus
9. eMagyarország Pontok, mint modern közösségi (játészó)terek?
– Dr. Berencsi Judit és Varga Zoltán (eMagyarország Centrum)
10. Mosolygár – Török Attila (Millipop Játézház)
11. Nehéz ügyfelekre játszva készülhetsz az fell – Koltányi Gergely (Nemzeti Közzolgálati Egyetem)
12. Vezetésfejlesztés online szimulációkkal, avagy hogyan válik a „geek” vezetővé?
– Vécsey Zsádány (ALEAS Simulations, társalapító)

14:40–16:25 - 2. JÁTÉK: Poliuniverzum játék műhely kicsiknek és nagyoknak

A második játékblokkban megismerkedhetsz egy saját fejlesztésű, egyedülálló „Poliuniverzum” nevű játékkal (<http://poly-universe.com/hu/>), amely remélhetőleg nagy nemzetközi siker előtt áll. A játék esztétikai és matematikai formarendszere, a léptékváltásos szimmetrián alapuló geometrikus, készségfejlesztő eszköz. A játék(ok)kal párhuzamosan tovább folynak az előadások a nagyteremben.

15:20–16:25 ▪ Online játékoktól a Flipperig

Játszottál már sokszereplős online játékokkal vagy asztali szerepjátékokkal? Mikor voltál utoljára klasszikus flippergép előtt? Jó hagyomány szerint a JátékosLét Kutatóközpont idén is helyet kíván adni a különböző online és offline játékos közösségeknek, hogy bemutassák kedvenc játékaikat, hogy hogyan működnek azok, és hogy egyáltalán miért is érdemes velük játszani. A gyors prezentációk után az érdeklődő közönség interaktívan is bekapcsolódhat a diskurzusba, sőt – az előadásokon elhangzottak alapján – kvízzjátékban is részt vehet.

1. Wargame-ek világa – Liszka Gergely (Magyar Stratégiai Társasjáték Egyesület)
2. A szerepjátékos közösségek jövője – Balázs Attila (M.A.G.U.S.)
3. Kalandozás a Sideran középkori hangulatú, fantasy szerepjáték világában – Kertész Andrea
(Sideran online szerepjáték)
4. Játszva tanulás akkor és most – Nagy József (Honfoglaló)
5. Travian, avagy a klánok ereje – Palásthy András (Travian)
6. Bevezetés a Diablo 3 online játék világába – Falusi Tóth Nándor (Diablo3.hu)
7. A golyó zabolátlan: bemutatkozik a Flippermúzeum – Pálfi Balázs (Flipper Múzeum)
8. Minőségi értékteremtés a hazai e-Sport kultúrában – Szöllősi Balázs (Real Gamers Közösség)
9. Esportmilla: a hazai profi játékosvilág origója – Pene Péter (esportmilla)

15:35–16:25 ▪ 3. JÁTÉK: „Próbáld ki magad hadvezérként!” (interaktív Wargame bemutató)

Az utolsó játékblokkban a Wargame harci játékok különféle helyzeteibe élheted bele magad. Ezt a különleges interaktív, terepasztalon történő bemutatót a D21-es Bázis (<https://www.facebook.com/d21bазis>) csapata szervezi. A játékról bővebben: http://www.gemklub.hu/cikk/1211/mi_is_az_a_tabletop_wargame;
<http://www.playdome.hu/cikk/40936/ilyen-a-tabletop-wargame-ek-vilaga>

16:25–16:30 ▪ Záró gondolatok

A program főszervezője, koordinátora: Fromann Richárd (a JátékosLét Kutatóközpont alapító vezetője).
<http://www.jatekoslet.hu> | <https://www.facebook.com/jatekkutatas>

Szombat 15:15–16:10 ▪ Liebling (földszint)

„Hol Allahot szolgáljuk, hol Moszkvát”

Szagrális és profán keveredésének mikéntje Közép-Ázsiában

Az előadás bepillantást enged a közép-ázsiai országok (Kazakisztán, Kirgisztań, Üzbegisztán, Tadzsikisztán, Türkmenisztán) életébe: népi ideálok, vallásértelmezések, egymás mellett s együtt élések, nemi szerepek meghatározottsága hol vallási, hol népi hagyományra alapozva.

E földrész térbeli s történelmi elhelyezése után néhány helyi életútba való betekintés s végül kazakisztáni és tadzsikisztáni terepmunkám miértjei s miért nemjei (ugyanaz a „betolakodó” más-más szerepkörben: diák Kazakisztánban s munkaerő Tadzsikisztánban).

Előadó: *Sipos Lilla* kulturális antropológus.

Szombat 15:15–17:15 ▪ Szimbiózis terem (emelet, gang)

„Mikor van a tetteknek ideje, ha nem ilyenkor?”

Részvételi akciókutatás a magyarországi lakhatási mozgalmakról

A Közélet Iskolája által indított részvételi akciókutatás folyamatának és módszertanának bemutatása.

A program keretében bemutatkozik a Közélet Iskolája és a lakásszegénységet megtapasztalt kutatókból álló csapat. Megismerhetjük a részvételi akciókutatás mint tudományos és aktivista módszertan mibenlétét, a „Mikor van a tetteknek ideje, ha nem ilyenkor?” kutatás folyamatát, módszertanát és első eredményeit. Minden érdeklődőt invitálunk az interaktív előadásokat követő beszélgetésre is.

Szombat 15:30–18:00 -- Alkotóműhely – Zöld terem / Udvar (földszint)

Origami ékszerek, díszek készítése

Ékszerek, egyszerűbb gömbök, díszek készítése színes papírból.
A foglalkozást vezeti: *Székeley Eszter* (ELTE TTK).

Szombat 16:00–17:00 -- Kék terem (emelet)

Környezet, táj és spirituális identitás – Álomidő és történetek Ausztráliából

Az ausztrál őslakos csoportok társadalmi életükben is a természethez alkalmazkodnak, adaptálják azt a társadalmi rendszerbe, világszemléletük az emberek, a természet és az idő egységére és összefüggéseire épül. Az emberek maguk is sokkal inkább a természeti rend részei, mint azon kívül esők vagy azt irányítók. Ez tükröződik tárgyi kultúrájukban, identitás-felfogásukban, a kulturális tudás tanítási, továbbítási folyamatában, az ún. „ellopott generáció” máig tartó sokkhatásának történeteiben, az újra mesélt álomidő-történetekben és a nemzeti megbékélés (National Reconciliation) programjaiban.

Történelmi, kulturális összefoglaló és úti beszámoló képekkel, tárgyakkal, első kézből vett történetekkel.

Közreműködik: *Tomory Ibolya, Sütő Krisztina, Lázár Zsanett*

(Comitas Pedagógiai-Antropológiai Közhasznú Egyesület) <http://www.comitas.hu>

Szombat 16:00–17:30 -- Zöld terem (földszint)

Könyvbemutatók és más könyves programok

Vándorló tárgyak: Bevándorlók tárgykultúrája Magyarországon ■ **Az otthon tárgyai:** képeskönyv.
A köteteket *Vörös Gabriella* és *Szűháy Péter* mutatja be.

Mwomboko (antropológiai, etnográfiai tanulmányok; MAKAT – ELTE BTK Néprajzi Intézet)
A kötetet bemutatja, és a beszélgetést vezeti: *Schiller Katalin, Tóth-Kirzsa Fruzsina*.

Szombat 16:15–17:05 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

A hindu és a buddhista halálkép

Az előadás bemutatja a két vallás halál-felfogását, halotti rítusait és magyarázza az ezekhez fűződő divatos (olykor félreértett) kifejezéseket, mint a karma, reinkarnáció, szamszára.

Előadók: *Ujfalusi Éva* és *Sípőcz Diána Gizella*.

Szombat 16:20–17:00 -- Liebling (földszint)

„Védett átkelő” – Az outsider art befogadói attitűdjei

Hogyan változnak a társadalom peremén született művek befogadói attitűdjei a megismerés, a kulturális vérkeringésbe illeszkedés és az integrált szemlélet által? Hogyan hat ez a társadalmi diskurzusra, a marginális helyzetben lévő alkotók be- és elfogadására?

Előadásomban bemutatom a Tárt Kapu Galéria „Védett átkelő” című projektjét, melynek célja, hogy művészeti és művészetterápiás foglalkozásokat dehospitalizált civil légkörbe helyezzen át, melyeket kiállítások és kísérőprogramok erősítenek meg.

Előadó: *Tóth Eszter*.

Szombat 16:45–20:00 - LÄRM | fekete terem (emelet)

Etnikai mobilizáció és roma vallásosság

A nemzetközi roma önszerveződések (roma polgárjogi mozgalmak és roma nemzetépítés) és a roma újvallásos mozgalmak közötti kapcsolatok vizsgálata

Előadások, filmvetítés, kerekasztal-beszélgetés.

A nemzetközi szinten jelenlévő roma (elsősorban pünkösdi) vallásos mozgalmak sok esetben kapcsolódnak azokhoz a roma önszerveződésekhez, amelyek a romák elismertetését tűzték ki célul. A roma polgárjogi mozgalom és a roma nemzetépítés azonban ellenkező irányú elismerés-politikát követ: míg a polgárjogi mozgalom az emberi egyenlőség eszméjén alapul és az egyetemes emberi jogokat helyezi előtérbe, addig a roma nemzetépítés a különbözőség politikáját képviseli, és a romák kulturális, szimbolikus elismertetését tűzte ki célul. A nemzetközi roma vallásos mozgalmak sok esetben kapcsolódnak ezekhez a folyamatokhoz, elsősorban egy alulról szerveződő mobilizációs gyakorlat formájában. Az egyes roma vallásos közösségek, a fent vázolt önszerveződésekhez hasonlóan, eltérő elismerés-politikai gyakorlatokat követhetnek, attól függően, hogy az adott roma közösség milyen társadalmi, gazdasági és kulturális háttérrel rendelkezik, illetve hogy a vallásos közösség, amelyhez egy-egy roma csoport csatlakozik, milyen hit- és ideológiarendszert képvisel. Ezeknek a folyamatoknak a vizsgálata sokat segíthet abban, hogy megértsük a kortárs roma társadalmi folyamatok egy meghatározó részének logikáját és működésének dinamikáját.

A programblokkban e témában hallhatunk előadásokat. Fátyol Tivadar és Kőszegi Edit „Tegyetek tanítványokká minden népeket” című dokumentumfilmjéhez kapcsolódva egy kerekasztal-beszélgetés keretei között pedig a téma tudományos kutatói, a roma civil szféra képviselői és a roma vallási közösségek tagjai egyeztetik nézőpontjaikat, egyfajta közös hangot keresve.

16:45–17:30 ■ Előadások és beszélgetés

1. A kreol ugaron – a roma ébredési mozgalom Magyarországon

Előadó: *Gyetzvai Gellért* szociológus, doktorandusz (Semmelweis Egyetem)

2. Alulról építkező etnikai mobilizáció egy budapesti roma gyülekezetben

Előadó: *Lőrinczi Tünde* antropológus (MTA BTK Néprajztudományi Intézet)

17:30–18:20 ■ Filmvetítés

Fátyol Tivadar – Kőszegi Edit: *Tegyetek tanítványokká minden népeket* (2002, 50 perc)



18:20–18:30 ■ Szünet

18:30–20:00 ■ Kerekasztal-beszélgetés

Résztevők:

- Csik Benedek (Budapesti Roma Hit Gyülekezete)
- Fosztó László (kolozsvári Kisebbségkutató Intézet, European Academic Network on Romani Studies)
- Horváth Géza (Patyamo Romani Khangeri)
- Márton Richárd (független roma misszionárius)

Meghívott vendégek:

- Durkó Albert (Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió)
- Rostás Csaba (Hit Gyülekezete)

Roma civil szféra:

- Daróczi Ágnes (Romano Instituto Alapítvány)
- Setét Jenő (civil jogvédő)

Moderátor: Lőrinczi Tünde (MTA BTK Néprajztudományi Intézet).

Szombat 17:15–18:15 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Thaiföld – utazás az eltűnő kultúrák nyomában

Multimédia show. Előadó: **Géza J. Holzinger**. www.holzinger.ws

„Thaiföldön több mint 60 különböző népcsoport él. Sajnos mára ezek egy része erősen veszélyeztetetté vált, és vagy a kihalás szélére kerültek, vagy a környezeti változások hatására a kultúrájuk teljesen átalakult. Ezzel a rövid képes utazással, eddig soha nem látott fotókkal egy különleges világ tárul a nézők elé, amelyet a turisták soha nem láthatnak. Képek és történetek, amelyek elgondolkodtatnak, és talán soha nem felejt el.”

Az előadásban nemcsak Thaiföld szépségeit, hanem különböző törzseket is bemutatok, köztük olyanokat, amelyek mára már elveszítették eredeti kultúrájukat.

Szombat 17:15–18:45 -- Kék terem (emelet)

Nyugati orvoslás – Alternatív orvoslás

Körüljárjuk, orvosokban és páciensekben miként ötvöződik a nyugati és az alternatív orvoslás.

A komplementer és alternatív orvoslás manapság egyre nagyobb népszerűségnek örvend, és ezzel kölcsönhatásban változik az, hogy miként gondolkodik orvos és páciens a testről, betegségről, gyógyulásról. Hogyan lép interakcióba a nyugati medicina szemlélete a globalizálódó világ egyéb gyógyászati elképzeléseivel? Miként jelennek meg a „keleti” gyógyászat elemei egy adott kulturális közegben, orvosi praxisban? Előadásaink többek közt ezekkel a témákkal foglalkoznak.

Előadások:

- **Dr. Zana Ágnes PhD** (magartáskutató): **A biomedicina és az alternatív orvoslás interakciója**
- **Dr. Oravec Márk** (hagyományos kínai orvos):
A hagyományos kínai orvoslás és a nyugati medicina találkozási pontjai
- **Zörgő Szilvia** (kulturális antropológus):
Alternatív ember- és betegségképek, páciensek narratívái alapján

Szombat 17:30–18:45 -- Szimbiózis terem (emelet, gang)

„Bekábult” drogpolitika

Kerekasztal-beszélgetés keretében vitatjuk meg az elmúlt 10-15 év drogpolitikáját, illetve drogpolitikai döntéseit. Milyen az új „Drogstratégia”? Miért vontak ki forrásokat a drogbeteg-ellátásból? Miért szorult háttérbe az ártalomcsökkentési paradigma? A jelenlegi drogstratégia milyen mértékben képes választ adni a jelenlegi drogfogyasztási trendekre? Vessünk számot együtt. Mindebben *Dávid Ferenc* és *Sárosi Péter* segít nekünk. A beszélgetést vezeti: *Márványkővi Ferenc*.

Szombat 18:30-tól -- Alkotóműhely – Zöld terem / Udvar (földszint)

Az Alkotóműhely kiállítása

Kiállítás a nap folyamán készült munkákból.

Szombat 18:30–19:45 -- Fogaskerti nagyterem (a Fogaskertben, hátul)

Ünnepek és rituálék a tibeti kultúrában

Kolostorfesztiválok, cham táncok, szertartások, esküvők

(pillanatképek az érintetlen Kis-Tibetből)

„S. Varga Ilona (ALion fotó) fotográfus ismét ellátogatott Ladakhba (Nyugat-Tibet vagy Kis-Tibet), s módszeresen dokumentálni kezdte a még fennmaradt szakrális kultúra, népi kultúra és hagyományok világát azon a területen, mely mentes maradt a kínai kultúrforradalomtól. Az Indiában, Kasmír – Jammu tartományban megbúvó Ladakh szinte érintetlenül őrzi még az ősi kultúra rituáléit, szokásait.”

Az előadás ebbe a világba enged bepillantást az érdeklődőknek.

Fotós és előadó: **S. Varga Ilona** fotográfus (ALion fotó).

www.alionphoto.com ▪ www.alionfoto.hu ▪ www.flickr.com/a_lion ▪ <http://500px.com/ALionPhoto>

Szombat 19:00–20:30 -- Kék terem (emelet)

Survival Game

Ősbemutató a Szimbiózis fesztiválon!



Francia, magyar, sierra leonei film (2013, 52 perc). Rendezte: *Denis Ramos*. Szerző: **Szántó Diana**.

A film után *Papp Réka Kinga* és remélhetőleg a közönség beszélget a szerzővel Afrikáról, fejlesztésről és demokráciáról.

Néhány szó a filmről: Sierra Leone 2002-vel kezdődő demokratizációja a nemzetközi szervezetek felügyelete alatt látszólag példászerűen ment végbe. A film azt mutatja meg, hogyan néz ki ez a fejlesztési folyamat alulnézetből, azoknak a szegényeknek a szeméből, akik a fejlesztési projektek célcsoportjait alkotják.

Szombat 20:00–21:00 -- Udvar (Fogasház)

INTU – Improvizatív akusztikus koncert

Fellép: a pécsi INTU zenekar.

A zenekar tagjai: Bencsik Gergely – hegedű, Hajba Gergő – gitár, Bánhalmi Zsolt - cajón, dobok.

Dinamika, harmónia, csend, suttogás, majd, tomboló vihar: ez az INTU együttes. Az INTU világzenei olvasztótégelyében Európa és a Közel-Kelet népeinek zenéi fognak fortyogni. A trió galíciai reneszánsztól, a svéd kulcsoshegedűk imitációján át egészen a balkáni melizmákig, évszázadokat és kontinentális távolságát söpör félre, hogy helyzeti, improvizatív építkezésű zenéjükben mindezek szokatlan formában szülessenek újjá. A formáció a Szimbiózisra különleges, szokatlan zenei hangolású szettel készül.

<http://www.intuband.hu> ▪ <http://www.facebook.com/intuband> ▪ <http://soundcloud.com/intuband>

Péntek 20:30–21:45 -- LÄRM | fekete terem (emelet)

Vendégünk Gary Kildea



Gary Kildea ausztrál független dokumentumfilmes, vizuális antropológus a canberrai Australian National University oktatója és a norvégiai Tromsø Egyetem Vizuális Kultúra Tanulmányok programjának vendégelőadója.

A Szimbiózis fesztiválon a vetítések után filmkészítésről, antropológiáról beszélgetünk vele.

ESTI PROGRAMOK – a Fogasház szervezésében

Részletek: <https://www.facebook.com/fogashaz>

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

KIÁLLÍTÁSOK

Open Doors Youth Voices 2015 – az Open Doors Hungary kiállítása

Balaton retró – kiállítás a *regifotok.hu* gondozásában

ALKOTÓMŰHELYEK

Kézműves programok, művészeti foglalkozások kicsiknek és nagyoknak.

| Yirkala • Ismerkedés az ausztrál törzsi művészettel | Outsider art | Mesék, mítoszok feldolgozása
| Recycling alkotás | Láthatatlan világok • szobrok készítése bekötött szemmel | Növényültetés |
| Tavaszköszöntés >>> Vegyes technikák, interaktív művészeti foglalkozások

Origami ékszerek, díszek készítése – **szombat délután**

JÁTÉKSAROK

Gyermekprogramok, kreatív foglalkozások

Népek játécai – mindenkinek

Népek meséi és mítoszai

Táncprogram – szombat 14:00 óra – Szimbiózis terem

Balinéz tánc

Közreműködik: *Irda Risdianti* táncművésznő.

ESTI PROGRAMOK – a Fogasház szervezésében

Zenei programok, vizuális élmények.

ÉTELEK – ITAL

KERTHELYISÉG (Fogaskert) és UDVAR (Fogasház)

KÖNYVES STAND bemutatókkal és FOLYÓIRATOLVASÓ

INFOPULT – a bejáratnál.

KIÁLLÍTÁSOK

Balaton retró – Zöld terem, kiállítótér (Fogasház, földszint)

Kiállítás a balatoni fürdőkulturát bemutató régi fotókból

Magyar családi fotóalbumok, amatőr fényképek, de profi fotográfusok munkáinak is szinte elengedhetlen részét képezik a Balatonnál készített fotográfiák. Strandolók, napozók, lángosozók, fagyizók. Fürdőruhák, gumimatracok, vitorlások, úszógumik. Nyaralók, villák, vállalati üdülők. Az elmúlt 100 év távlatában.

A kiállítás ötletadója és rendezője: Hajnal László Endre (*Régi Fotóke*) <http://www.regifotok.hu>

Open Doors Youth Voices 2015 – Szimbiózis terem (Fogasház, emelet, gang)

Az Open Doors Youth Voices interkulturális médiatréning zárókiállítása

Az *Open Doors Hungary* egy művészeti projekt, amely az országba felnőtt kísérő nélkül érkezett menekült és menedékkérő fiatalok számára állít komplex programot a vizuális kommunikáció, az építészet és a design eszközeivel. Programunk célja, hogy a menekült fiatalok sikerrel illeszkedjenek be a magyar társadalomba, önkifejezési eszközeik és minőségi kapcsolataik fejlődjenek.

2014 őszén az Adobe Foundation támogatásával, az *Adobe Youth Voices* program keretében médiatréninget indítottunk menekült fiatalok és magyar középiskolások részvételével.

Az *Adobe Youth Voices* program célja, hogy világszerte minél több fiatal rendelkezzen a „Kreatív Magabiztossággal” (Creative Confidence) – azaz a kreatív problémamegoldás képességével. Ezért arra ösztönzi őket, hogy megtalálják és hallassák saját hangjukat.

Az AYV módszertana elsősorban 13–19 éves fiatalok számára nyújt inspirációt, tréninget, technológiai segítséget, hogy eredeti médiatermékeket hozhassanak létre az őket érdeklő és érintő problémák kapcsán. 2006 óta 60 országból több mint 5000 oktató és 190000 fiatal vett részt az AYV programjaiban, hogy gondolatébresztő alkotásokat hozzanak létre kapcsolatokról, emberi jogokról, környezetükről és más releváns kérdésekről. A résztvevők a program során fejleszthetik önkifejezési eszköztárukat, gondolkodás módjukat, együttműködési képességüket, rugalmasságukat és kitartásukat – a készségeket, amelyek kulcsfontosságúak a Kreatív Magabiztossághoz.

Az AYV program részeként indult *Open Doors Youth Voices* médiatréning során a menekült fiatalokhoz 12 tizenhatodik életévüket betöltött magyar középiskolás és hátrányos helyzetű fiatal csatlakozott, hogy 4 vegyes csoportban 8 szakmai mentor segítségével közösen hozzanak létre animációt, kisfilmet, interaktív plakátot és fotósorozatot egy-egy általuk megfogalmazott téma kapcsán.

Az egy hónapos munka során a fiatalok beszélgethettek identitásukról, származásukról és céljaikról, keresték a közös pontot, hogy megfogalmazhassák közös üzenetüket.

Munkájuk lenyomata egy kiállítás lett, melynek ígérete motiválta a munka eredményességét, és lehetőséget adott arra, hogy a fiatalok üzenete másokhoz is elérjen.

2015 márciusában a program folytatódik, fiatalok újabb csapata ismerkedhet meg a médiaalkotás eszközein keresztül egy interkulturális közzeggel, a kulturális sokszínűségben rejlő lehetőségekkel.

<http://opendoorshungary.blogspot.hu> ▪ <https://www.facebook.com/OpenDoorsHungary>

Az Alkotóműhely kiállítása – pénteken és szombaton 18:30 után a Zöld teremben

Kiállítás a nap folyamán elkészült munkákból.

ALKOTÓMŰHELYEK

Vegyes technikák, interaktív művészeti foglalkozások

Április 24. PÉNTEK

A **nap folyamán** folyamatosan lehetőség van **szabad alkotásra**, népmesék, **mítoszok feldolgozására**, bibliai kifestőre, **recycling művek** készítésére, **növényültetésre** és gerillakertészeti eszmeceserére (hogyan gondozzuk a növényeket és a növényeinket a városban?).

13:30-15:00 > **Kreatív rajzolás**

> **Recycling alkotóműhely** >>> Alkoss újra! ☺

> **Növényültetés** >>> Ültess újra! ☺

15:00-17:00 > **Láthatatlan világok**

Szobrok készítése bekötött szemmel

Délután > **SZIMBIÓZIS társasjátékot készítünk!** ☺

Közös alkotás és közös játék! Várunk szeretettel!

17:00-19:00 > **Művészeti foglalkozás a migrációról**

18:30/19:00-tól > **Kiállítás az elkészült alkotásokból**

Április 25. SZOMBAT

A **nap folyamán** folyamatosan lehetőség van **szabad alkotásra**, népmesék, **mítoszok feldolgozására**, **kifestőre**, **virágcserepek** díszítésére, **recycling művek** készítésére, **növényültetésre** és gerillakertészeti eszmeceserére (hogyan gondozzuk a növényeket és a növényeinket a városban?).

13:00-15:00 > **„A mi mesénk”**

Közös meseírás, közös alkotás a közös megélt történet alapján

15:00-16:00 > **„Artézi kút a kultúrában”**

Művészeti foglalkozás az outsider art és az art brut témakörében

15:30-18:00 > **Origami workshop**

Ékszeres és díszek készítése Székely Eszterrel

Délután > **Növényültetés** >>> Ültess újra! ☺

16:00-17:00 > **Recycling alkotóműhely** >>> Alkoss újra! ☺

16:00-18:00 > **SZIMBIÓZIS társasjáték!** >>> Közös alkotás és közös játék!

17:00-19:00 > **Yirkala // Ismerkedés az ausztrál törzsi művészettel**

18:30/19:00-tól > **Kiállítás az elkészült alkotásokból**

Az alkotóműhely koordinátorai: *Barcza Ildikó, Keserű Júlia, Tóth Eszter.*

JÁTÉK- ÉS MESESAROK

Játéksarok

A világ népeinek kedvelt játécai Foglalkozások kicsiknek és nagyoknak
Táblás játékok
Kreatív programok
Kipróbáljuk az Alkotóműhelyben közösen készített SZIMBIÓZIS társasjátékot is! ☺

Népek meséi és mítoszai

1. Keleti mesék
2. Mongol, tibeti, lett, litván, indiai, japán, kínai, cigány, indián, afrikai, örmény, ausztrál, indonéz és más népek meséi, mítoszai
3. Teremtéstörténetek
4. Mesék, mítoszok, szimbólumok

Helyszín: a Játéksarok – Zöld terem, Udvar.

Szervezők, közreműködők:

Petró Tímea, Szakonyi Márton, Vég Zsuzsanna, Kemencei Hanga, Kóti Lilla, Tóth-Kirzsa Fruzsina, Schiller Katalin, Simon András, Szász Antónia, Szabó Anikó, Török Lejla.

Közkívánatra:

Meseprogram Szakonyi Mártonnal

- Pénteken 16:15–17:30 között
- Szombaton 15:00–16:00 és 17:00–18:00 között.

AZ EMBER ÉS TRAGÉDIÁJA

Előadások és beszélgetés
az emberi sors tragikus mivoltáról személyes élettörténeteken keresztül

Péntek 14:30–18:15 -- LÄRM | fekete terem (emelet)

Martin Heidegger azt írta, hogy „Az ember nem a létezők ura, hanem a lét pásztora”. A filozófus szavainak igazságára utalva a szekció résztvevői tragikus emberi sorsokat és az emberlét egy-egy traumaként átélt eseményét mutatják be mind az egyén, mind a közösség szintjén, és megoldásokat vázolnak fel a sors „okozta” viszontagságok emberhez méltó megoldására.

A szekció szervezője: Tóth Judit Gabriella (BCE TKDI). Moderátor: Demeter Márton (KRE).

András Hanga (BCE TKDI):

Kisebbségi sors saját országban: románok lenni Székelyföldön

A demokratizálódó Romániában, az EU-hoz közeledve, az erdélyi magyarság meg tudta erősíteni korábbi intézményeit és újakat is képes volt létrehozni. Az Anderson által leírt elképzelt közösség ebben a speciális helyzetben a történelmi közigazgatási egységek felé fordult, a korábban létezett tájegységek – Gyergyószék, Csíkszék, Gyimes, Udvarhelyszék, Maroszsék és Háromszék – lakói emlékeikben közös nevezőként Székelyföldet ismerték fel, mint kulturális, közigazgatási, illetve földrajzi egységet és létrehozták a rájuk jellemző sajátosságait, ami kisebbségi nemzeti létük alapja, illetve az autonómiára való törekvésük eredője. Ismerjük a székelyföldi törekvéseket, hogyan szeretnének autonómiát, biztosítékot nyelvi, kulturális örökségük megőrzése érdekében, azt viszont kevésbé tudjuk, hogy a „magyar megyében” lakó románok hogyan élnek a szimbolikusan létező Székelyföldön. Hogyan lehet egy többségi tudattal rendelkező magyar településen többségi tudattal rendelkező románok lenni, napi szintű etnikai konfliktusok nélkül? Hogyan lehet saját országban kisebbségként élni? A kérdésfelvetés már csak azért is fontos és releváns, mert a két nemzeti közösség közötti érintkezési pontok jelenthetnek egyfajta konszenzust a székelyföldi autonómia létrehozásában. A kölcsönös gyanakvás és vádaskodás, az egymás nem-ismeretére, a szándékok félreértelmezésére és etnikai alapú konfliktusok kirobbanásához vezethetnek. Ezeket a kérdéseket igyekszik előadásom feltárni egy esettanulmány kapcsán.

Ilyés Zoltán (ME BTK):

Stigmaváltások, köztesség, magány egy székelyföldi görög katolikus pap életében

Gergely Viktor 1904 és 1968 között élt Gyimesbükkön, az itt töltött 64 évből 9-et mint segédlelkész, 35-öt mint a település görög katolikus parókusa, 20-at – a görög katolikus egyház 1948-as betiltása után – nyugdíjasként élt le. Nyolc gyermeket nevelt fel. A kétfelekezetű, szinkretikus helyzetű település a 20. századra a nemzeti rivalizáció, az adminisztratív magyarosítás vagy románosítás terepévé vált. Ezt csak tetézte a székelyföldi görög katolikusok speciális helyzete a román nemzetiségű balázsfalvi érsekség és a hajdúdorogi magyar egyházmegye között. Jórészt magyar ajkú vagy kétnyelvű híveinek nemzeti affinitásában, a liturgikus nyelvhez való hozzáállásban is jelentős eltérések adódtak, ami végső soron nemzetválasztásukat is befolyásolta. Az előadásban azt mutatom be, hogyan lehet magyar hazafiból román hazafivá válni egy emberöltő alatt úgy, hogy mindegyik helyzetben a gyanakvás, a másik nemzethez való tartozás vádja kísérelje.

Iványi Márton (BCE TKDI):

Tragikus sorsok: A disszensz vélemény állami üldözése világszerte

Az Occupy Wall Streettől az arab világban az elmúlt években végbement fejleményeken és a 2013 kora nyári törökországi eseményeken át az úgynevezett brazilai ecetforradalomig a közösségi média nemegyszer a történések középpontjába került. A jelenkor eseményei és hatalmi válaszai már most kezdik új rétegekkel ellátni a nyilvános részvétel és az új technológiák viszonyrendszeréről alkotott felfogásunkat. Az egyik érv mellett, hogy a közösségi média a társadalmi folyamatokban nagyon is szerepet játszik, az, hogy a vezetők és a kormányzatok világszerte válaszolnak vélt vagy valós kihívásaira, a kibertér által biztosított kereteken belül vagy kívül, technikai vagy nem technikai módszerek révén. Míg a diktatórikus hatalmi berendezkedések és a további, bizonyos tartalmaktól ódzkodó érdekeltek a világháló inherens lényegéből fakadó végtelenség miatt mindig is lépéshátrányban lesznek, a fizikai valóságban már jóval eredményesebben szállhatnak szembe ellenfeleikkel.

Tóth Eszter Zsófia (VERITAS Történetkutató Intézet):

A második világháború emlékezete egyéni életutakban

1944. július. „Legutolsó ellentámadásunk volt Nagydorna városa. Itt már az a parancs volt, hogy utolsó csepp vérig védjük a várost, azt nem adjuk fel, mert sok hadianyag volt elraktározva.(...) Hát itt bizony nagyon sok vesztesége lett a magyaroknak, mert bizony itt is csak fel kellett adni a várost. Itt is kihajtott az orosz rengeteg túlerővel bennünket a védővonalból és így kerültünk a Kárpátok rengeteg szikláinak közé, de meddig még azt nem tudjuk” – nagyapám, Tóth

József honvéd, a nagykanizsai 17. honvéd gyalogezred zalaegerszegi III. zászlóaljának 7. puskás (1943 őszétől lövész) század katonája 1944 júliusában jegyezte e sorokat frontnaplójába. Nagypám nem élte túl a második világháború poklát, 35 évesen meghalt. Nagyanám két gyermeküket nevelte fel egyedül. Itt elsősorban az emlékezetével és annak hiányával foglalkozom, annak kontextusában, hogy a családból már nem él senki, aki őt személyesen ismerhette.

Kovács Gábor (Független Kutató):

Auschwitz. Szétváló sorsok

„*Nem szép az, ami emberi kénből fogant. Nincs igazság, ami e kint feledtetné. Nincs jó, amely igazolná.*” (Tadeusz Borowski)

Az Auschwitzba érkező transzportok résztvevői – tudtukon kívül is – választóvonalhoz érkeztek, életük és sorsuk választóvonalához. Ez a választóvonal azonban nem valami láthatatlan és megfoghatatlan erő volt. A birkenai rámpán napi rendszerességgel, naponta többször is erőszakosan választottak szét addig párhuzamosan haladó sorsokat, életket. A szelekció borzalmait, a gázkamrák és a tábori élet tetet, lelket felemésztő rideg valósága, ami nem tűrte az egyén unikalitását, ami csak feláldozható, arctalan és sorszámmá degradált tömegben tudott gondolkodni, amely minden fogoly résztvevőjét arra kényszerítette, hogy ne tervezzen hosszú távon, csak a következő percre, esetleg órára, mind-mind olyan momentumok, amelyek megismerésre érdemesek, tanulni, okulni kell belőlük.

Czinger Szilvia (Centropa Alapítvány):

A pokol polgármestere

Három szoba is volt a rákospalotai házában. A kertben málnabokrok, gyümölcsfák. Az utóbbi években már csak kertészkedett, a szekrényben porosodott honvédtiszti díszegyenruhája. Ötvenhárom áprilisában mégis eljött érte az ÁVO. Vallottak rá: látták, amint a pénzéért meggyilkolta Raul Wallenberget. Amikor kitört az első világháború, azonnal behívták. Karpaszományosként vonult be, de egy teljes gépkocsizó szállító egységet bíztak rá. Az első vonalban szolgált az olasz fronton, többször megsebesült. Előbb zászlóssá, majd főhadnaggyá léptették elő. 1935-ben felkerült ruhájára a harmadik csillag. Horthy Miklós századossá léptette elő. Mire életbe léptek a zsidótörvények, Domonkos Miksa megkapta az ún. „Horthy mentességet”. Rá semmilyen zsidóellenes intézkedés nem vonatkozott. (...) A gettó felállításánál Domonkos már úgy tevékenykedett, mint egy polgármester. Irodáját folyamatosan ostromolták a segítségkérők. Negyvenöt után Domonkos Miksát megválasztották a pesti izraelita hitközség főtitkárnak. A pesti gettó megmentéséért Tildy Zoltán a Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozatát adományozta a „pokol polgármesterének”. A békeévek azonban nem hoztak számára megnyugvást. (...) a Rákosi rendszerben is talajt vesztett. 1950-ben önként nyugdíjba vonult. Ezután jött érte a fekete autó.

Tóth Judit Gabriella (BCE TKDI):

A halál fája

Nyésta a Cserháton található, előregedő település, ahol a falu lakói számtalan tragikus eseményre emlékeznek még a falu múltjából, főként az 1950-es évekből. A falu temetőjében található egy fa, ahol napi rendszerességgel végezték ki azokat, akik nem voltak hajlandók a megszabott terményt beszolgáltatni, vagy akiket bármilyen más indok alapján a rendszer ellenségének tartott a helyi „törvénykező”. A helyet „*A halál fájaként*” említik a falubeliek. Az előadás célja az, hogy bemutassa, miként vált emlékezeti helyé számukra és segítette egy történelmi trauma feldolgozását.

Simon Erzsébet (PPKE):

Teleki Andor és az 1937-es Párizsi Világkiállítás

A Párizsi Világkiállítás 1937-ben a magyarok számára meghatározó volt. Ebben az évben, amikor a második világháború kitörése már a küszöbön állt, a legnagyobb szükség volt arra, hogy Magyarország a világ előtt jól szerepeljen. Ennek felelőse Párizsban Teleki Andor volt, aki a sikeres szerepléshez nagyban hozzájárult, illetve Budapesten Tormay Géza volt az a személy, aki támogatta a kinti eredményességet, és aki a világkiállítási ügyek vezetéséért volt felelős hazai szinten. Több díjat sikerült ekkor szereznünk a nemzetközi zsűritől, aki jutalmazta például a magyar éttermet, vagy a művészeti vonalat. A kiállítás hónapjai alatt több rendezvényt is szerveztek Teleki Andor vezetése alatt, amelyek további lehetőségei voltak Magyarországnak jó hírének eléréséhez. A sikerhez azonban hosszú út vezetett, sok áldozatot kellett hozni és rengeteg munkát fektetni a szervezésbe.

Csorba Zsuzsanna (BCE TKDI):

Öncélú játék vagy tudatos jövőformálás – A startupok társadalmi hasznossága

Eric Ries fogalmi meghatározása szerint a startupok leglényegesebb jellemvonása az innováció. Ez több formában is megjelenhet: lehet technikai jellegű, de akár az üzleti modellben is mutathat mérvadó újításokat. A nagy érdeklődésnek örvendő *Be My Eyes* alkalmazás például video chaten keresztül köti össze a vak embereket a „segítőikkel”. Az applikáció a vak embereket segíti a mindennapi problémák megoldásában, úgy, hogy telefonon keresztül a segítők szolgáltatnak információt bizonyos helyzetekben, például, hogy lejárt-e a hűtőszekrényben tárolt tej szavatossága. Az innováció ötletét először egy startup eseményen prezentálta az egyik alapító, Hans Jørgen Wiberg, aki maga is látássérült. Előadásomban példákon keresztül bizonyítom, hogy a startupok – azon túl, hogy roppant divatosak manapság – társadalmi jelentőséggel is bírnak. Komoly technikai újítások születhetnek a startupper munkája nyomán, melyek társadalmi hasznossága is jelentős.

ALTERNATÍV KÖZÖSSÉGEK, KÖZÖSSÉGI ALTERNATÍVÁK

Értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században

Szombat 13:00–16:00 -- Fogaskerti nagyterem (Fogaskert, hátul)

Farkas Judit (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék): **Alternatív közösségek, közösségi alternatívák – értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században. Felvezető.**

A közösségek vizsgálata a kulturális antropológia egyik legalapvetőbb kutatási témája, a közösség fogalmának elméleti meghatározása végigkíséri tudományunk történetét. Az utóbbi kétszáz évben a közösségek radikális változáson mentek keresztül, és e változásban újabb fordulatot hozott a globalizáció, illetve a média és a távközlés 21. századi technológiai fejlődése, melynek köszönhetően az emberi kommunikációnak új, a közösségszerveződésre is kiható formái jelentek meg. Ennek egyik fontos eleme, hogy az egyén egyre több olyan közösségi létformát, kultúrát, életmódot, értékrendet ismer meg, ami korábban el volt zárva előle, ezáltal pedig lehetősége van arra, hogy válasszon ezen versengő életmódok és értékek közül, és új közösségi formákkal kísérletezzon. Ezek a csoportok a társadalomtudományok számára új elméleti és módszertani kihívást, új terepet és rendkívül izgalmas kutatási lehetőséget jelentenek.

Az *Alternatív közösségek, közösségi alternatívák – értékpreferenciák és új típusú közösségek a 21. században* című szekció a PTE BTK Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszékén alakult kutatócsoport bemutatkozása. A szekció – és egyben a csoport – vezetőjeként Farkas Judit bevezető előadásában megfogalmazza a téma kereteit és felvezeti a fiatal kutatók előadásait.

Vásárhelyi Ágnes (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék):

Underground hálózatok – közösségalkotás a magyar hardcore punk színtéren

Az előadás azt a kérdést járja körül, hogy a hardcore punk szubkultúra alapjául szolgáló specifikus értékrend és a hozzá kapcsolódó gyakorlatok hogyan határozzák meg a hazai hardcore punk színtér szerveződését. Megnézzük, hogy miért olyan fontos szervezőelv a „csináld magad” szellemiség és az undergroundság, és milyen hatással bír ez a hardcore punkok közösségalkotási stratégiáira, illetve azok eredményére Magyarországon. Mindeközben olyan kérdéseket is megválaszolunk, mint hogy mi az a *mosh*, miért lesz egy punk absztinens, és miért lehet egy koncert az antropológiai adatgyűjtés kiváló terepe.

Szigeti Eszter (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék): **Hipszter etimológia**

Manapság egyre gyakrabban, egyre többféle kontextusban találkozhatunk a *hipszter* kifejezéssel. Majdnem mindenkinek van már elképzelése arról, hogy kiket vagy milyen jelenséget jelölhet a szó, jelentésének konkrét meghatározása azonban mégis nehézkes, legfőképpen azért, mert az elmúlt évtizedekben többször használták már a kifejezést, más és más csoportok jelölőjeként. Előadásomban szeretném bemutatni mindazokat a sajátos értékpreferenciák mentén szerveződő csoportokat, közösségeket, szubkulturákat, amelyeket az idők folyamán a hipszter elnevezéssel illettek, ezzel történeti kontextusba helyezve napjaink egyik legizgalmasabb kérdését: Kik azok a hipszterek?

Hajba Gergő (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék)

Retrocomputer és demoscene – a mikroszámítógép mint szimbólum és értelmezési lehetőségei

Ki gondolná, hogy mára általánossá vált háztartási cikkünk, mindennapi használati tárgyaink gyakran igen különleges társadalmi jelentésképeket hordozói, különösképpen akkor, ha egy, a köztudatból mára már kikopni látszó tárgye gyűjtésről, a mikroszámítógépekről (ZX Spectrum, Commodore 64, Amiga stb.) van szó? Előadásomban a hazai underground számítógépes művészeti színtér, a *demoscene* tárgyhasználati attitűdjének bemutatása segítségével szándékozom feltárni néhány ilyen jelentésmezőt, eközben azt a kérdést is érintjük, hogy milyen egyéni és közösségi (szubkulturális) narratívákon keresztül értelmezhető a 'retro' jelenség.

Bakos Áron (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék)

Egy játék, ami nem játék. Közösség és kötelezettség egy online szerepjátékban

Előadásomban egy közösség jellemzőit ismertetem, mely a *World of Warcraft* (2004) című program virtuális világában szerveződik. Néprajzi kutatásom eredményeinek tükrében bemutatom, hogy a gyakran amorálisnak és aszociálisnak felfogott közegben mire terjed ki az együttműködés rendszere, mi válik a presztízs és hatalom elfogadott alapjává, általában mi jellemzi a mindennapok kultúráját. A kötelezettségek és elköteleződések fenti rendszerének felvázolásával szeretnék rávilágítani, hogy mindez miként mossa el a virtuális és valós, a játék és a munka bináris oppozíciójának határait.

Csáji László Koppány (PTE BTK TKI Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék)

Egy kortárs népi próféta („dénes Próféta”) vallási mozgalma a Kárpát-medencében

Az előadás egy székelyföldi népi próféta körül kialakult keresztény megújulási mozgalmat elemez. A 2008-ban alakult és immár a Kárpát-medencét átfogó csoport a Szentlélekkel kialakított közvetlen kapcsolatban látja a kereszténység megújulásának kulcsát. Az előadás azt a folyamatot kívánja bemutatni, hogy milyen diskurzusok mentén alakult ki és formálódik ez az új vallási mozgalom, milyen motivációk, szelektív alakítják a csoport tagságát. A testen kívüli élmények (pl. a mennyekbe, idegen bolygókra, a pokolba tett utazások), csodák (kollektív látomások) és tanúságtételek (pl. parázson járás, zarándoklatok) által legitimált értékek, narratívák és reprezentatív külsőségek sajátos arculatot kölcsönöznek ennek az ökumenikus mozgalomnak.

A fesztivál fő támogatói:

Fogasház – kulturális befogadó tér, GlobulaNet, EUROIL, MARP, Néprajzi Múzeum,

További támogatók, partnerek:

Magyar Kulturális Antropológiai Társaság, Szimbiózis Kulturális Antropológiai Alapítvány, Comitas Pedagógiai-Antropológiai Közhasznú Egyesület, AntroPort, ELTE Társadalomtudományi Kar, ELTE TáTK Kulturális Antropológia Tanszék, ELTE BTK HÖK, Anthropolis Egyesület, Artemisszió Alapítvány, JátékosLét Kutatóközpont, Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, Idegenek a kertemben – dokumentumfilm gyűjtemény, Pécsi Tudományegyetem Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék, ELTE PPK, MTA Társadalomkutató Központ, Profilantrop Egyesület, Védegylet Egyesület, Kisközösségek Átalakulásban Csoport, Régi Fotók (regifotok.hu), ALion fotó, Open Doors Hungary, Útilapu, INTU zenekar, HungaroPress, Közélet Iskolája, ELTE TáTK HÖK, „Ahol a madár sem jár” Mesemondó Kör, Home Made Hostel, Orbitális Majális.

Kellemes időtöltést kívánnak a fesztivál szervezői!

Főszervezők: Melles Éva, Szász Antónia, Tóth-Kirzsa Fruzsina

Honlap: Lakatos Dóra, Lakatos Csaba (GlobulaNet)

Plakát: Holicska Ádám

Technikai koordinátor: Pivarnyik Balázs

Programfüzet: Melles Éva, Szász Antónia

Alkotóműhelyek: Barcza Ildikó, Keserű Júlia, Tóth Eszter

Köszönettel tartozunk a Fogasháznak és munkatársainak a helyszínért, valamint minden előadónak, résztvevőnek, műhelyvezetőnek azért, hogy részvételükkel megtisztelnek minket, és emelik a rendezvény színvonalát és hangulatát.

Külön köszönet Csajka Juditnak, Fromann Richárdnak, Lőrinczi Tündének, Sipőcz Diána Gizellának, Tóth Judit Gabriellának, Zörgő Szilviának a rendezvény szervezésében és megvalósításában nyújtott segítségükért. Köszönjük az Artemisszió Alapítványnak, az ELTE Társadalomtudományi Karának és a Fogasháznak a szekcióprogramokhoz adott tárgyi eszközöket, a Néprajzi Múzeumnak pedig a tárgyi és szakmai segítséget.

Köszönjük továbbá mindazok munkáját, akik a fesztivál helyszíni megvalósításában közreműködnek.

Aranyi Natália, Bánfi Bianka, Illés Gabriella, Jasper Kata, Kató Julianna, Lendvai Lilla, Lévai Márton, Petró Tímea, Röser Adél, Sajti Zsombor, Schiller Katalin, Simon András, Sipőcz Diána Gizella, Somodi Éva, Surányi Anna, Szabó Anikó, Szakonyi Márton, Tombor Attila, Tóth László, Török Lejla, Varga Kinga, Vercseg Zsuzsanna, Vég Zsuzsanna és még sokan mások.

Diák önkénteseink:

Hári Balambér, Holló Fanni, Kelen Zsófia, Kemencei Hanga, Kóti Lilla, Mátrai Cintia, Szigeti Bálint.